

ACADEMIA ROMÂNĂ

București, 24 ianuarie 2015

Unirea Principatelor Române - Credință și Unitate Română Cuvânt de salut la Patriarhia Română

**Acad. Ionel-Valentin Vlad
Președintele Academiei Române**

Sărbătorim în fiecare an, cu emoție și recunoștință, ziua Unirii Principatelor Române, „ziua cea mare a veacului”, care a stat la baza edificării României moderne. Prin Unirea de la 24 ianuarie 1859, se împlinea o parte a unui ideal la care aspirase de secole poporul român. Acest act apare ca un rezultat firesc al dezvoltării treptate a conștiinței de origine, de limbă și de credință a tuturor românilor. Prin dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza pe tronurile de la Iași și București începea în istoria țării o epocă de realizări profunde în toate domeniile, înfăptuiri fără de care nu ar fi fost posibile celelalte mari acte ale românilor: Independența de la 1877 și Marea Unire din 1918. Poate în nici o altă perioadă nu s-au înscris atât de multe rezultate într-un timp atât de scurt ca în cei șapte ani scurși între 1859 și 1866. Nu a existat nici un domeniu al vieții economice, militare, politice, instituționale, administrative, culturale care să nu se fi bucurat de atenția domnitorului și a colaboratorilor săi apropiați. Într-un cuvânt, întreg statul a fost reformat din temelii, domnitorul Alexandru Ioan Cuza reușind să fie nu numai „Domnul Unirii”, dar și al reformelor, așa cum îi urase sfetnicul său apropiat Mihail Kogălniceanu. Nu totul a fost perfect, dar progresul a fost uriaș.

Între instituțiile care s-au bucurat de atenția domnitorului au fost deopotrivă Biserica Ortodoxă strămoșească și Forul înalt al culturii românești care își contura în acei ani profilul.

Iată de ce ni se pare firesc să salutăm cu bucurie că între noi s-a statornicit o adevărată tradiție de a sărbători împreună, aici, pe istoricul Deal al Mitropoliei/Patriarhiei - „Colina Bucuriei” - actul de la 24 ianuarie, de a marca marea lui însemnătate și consecințele pentru dezvoltarea ulterioară a statului român.

Cele două instituții fundamentale ale statului sunt strâns legate prin aceleași obiective de promovare a ideii unității naționale, de cultivare a culturii și de respectare a marilor valori ale neamului românesc.

Încă de la înființarea ei, acum aproape 150 de ani, Academia Română a fost, atât prin componență, cât și prin obiectivele sale, „mărețul arbore al culturii și sintezei etnice a neamului românesc”[1]. Așa cum afirma Grigore Tocilescu, „ea face parte din sufletul neamului românesc și este a națiunii, precum națiunea găsește într-însa vatra pururea nestinsă a iubirii de neam, a amintirilor scumpe și a nobilelor imbolduri”[2].

Unii dintre marii făuritori ai Unirii din 1859 au fost și creatori ai Academiei Române. Între aceștia se cuvine menționat mai întâi Mihail Kogălniceanu, sfetnicul domnitorului Alexandru Ioan Cuza, artizan al actului de la 24 ianuarie 1859 și al reformelor care au urmat. El a devenit cel de al șaselea președinte al înaltului for științific și de cultură al țării, cel care, după expresia lui A. D. Xenopol, „a umplut cu înalta lui personalitate mai bine de 50 de ani din istoria neamului românesc”. Printre primii membri ai Academiei Române s-a aflat și „bardul de la Mircești”, Vasile Alecsandri, autorul *Horii Unirii*. În noua instituție academică s-au regăsit și alte figuri importante care s-au evidențiat în acțiunile din ianuarie 1859 și în anii ce au urmat: memorialistul George Sion, publicistul C. A. Rosetti, viitorul mare om politic Ion C. Brătianu, istoricul Dimitrie A. Sturdza, cel care s-a aflat în fruntea Academiei timp de mai bine de trei decenii, medicul și botanistul Anastasie Fătu, cel dintâi președinte al Secțiunii Științifice, juristul Constantin A. Crețulescu și episcopul istoric Melchisedec Ștefănescu, care, în 1856 a ținut în Catedrala Hușilor o înflăcărată predică în sprijinul Unirii intitulată *Jertfă pentru Unirea Principatelor*.

Ca și Biserica Ortodoxă Română, Academia Română și-a manifestat, de-a lungul anilor, rolul fundamental de apărare și dezvoltare a valorilor spirituale naționale, a limbii, a tradițiilor și moștenirii trecutului. Acestea s-au concretizat în inițierea și realizarea unor lucrări de referință de mare însemnătate, exprimând puterea spirituală, devenind, așa cum o caracteriza episcopul Melchisedec Ștefănescu, „un centru de lumină și știință românească”. Marile realizări ale Academiei Române în toate domeniile culturii și științei au definit-o ca un corp de elită al inteligenței românești, dar mai înainte de toate un focar de unitate și spiritualitate românească. După cum pe bună dreptate consemna renumitul filolog italian Angelo de Gubernatis, membru de onoare al înaltului for academic român, „dacă în celelalte academii se lucrează pentru știință cu stăruință, mi se pare că aici, în Academia Română, a pătruns însuși sufletul națiunii românești” [3].

Așa cum la 1859 unul din artizanii Unirii Principatelor, mitropolitul Sofronie Miclescu, afirma răspicat că „pe stindardul națiunii române stă scris cu litere mari Credința și Unitatea română”, tot așa noi, cei de astăzi, trebuie să fim pătrunși de adevărul că Unitatea și Credința trebuie să călăuzească toate faptele noastre, să ne întărească în clipe de restriște și să ne lumineze calea spre viitor. Să nu uităm și faptul că suntem în săptămâna de rugăciune pentru unitatea creștinilor din România, începută la Patriarhia Română și care se va termina la Catedrala „Sf. Iosif”.

Cinstirea momentului de la 24 ianuarie 1859 - „actul energetic al națiunii române” - să fie pentru toți model și îndemn de urmat.

Doamne, binecuvântează România, luminează-ne și unește-ne în ceea ce facem pentru Țară!

Referințe

1. Constantin I. Istrati, „Analele Academiei Române. Dezbateri”, seria II, tom. XXI, 1899-1890, p. 163.
2. Grigore Tocilescu, Cuvântare la 10 mai 1902, „Analele Academiei Române. Dezbateri”, seria II, tom. XXV, 1901-1902, p. 17.
3. Angelo de Gubernatis, „Analele Academiei Române. Dezbateri”, seria II, tom. XIX, 1896-1897, p. 40.